

EGRI POSTA.

HETILAP.

EGYSZERSMIND A HEVESMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési díj: egészévre . . . 4 frt o. é.
" " félévre . . . 2 " " "
" " negyedévre . . . 1 " " "
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetéseket elfogad

EGERBEN a kiadó (halpiacz 239. sz.), vagy a szerkesztő a lyceumi nyomdában
GYÖNGYÖSÖN a Gazd. Egyesület titoknokai irodája vagy P o p l a n E.
Könyvkereskedése; MISKOLCZON Frankl B. Könyvkereskedése — és minden
cs. k. postahivatalt.

Hirdetéseikért

fizetetik minden háromszor hasábzott sorhely
után 6, másodsori közzétételéknél 5, harmad-
sorinál 4 kr; azontul bélyegadó fejében
minden hirdetéstől 30 kr o. é.

I. évi folyam.

22. szám.

Junius 1-én 1862.

Bucsuszó.

A mai számmal im bezárom szerkesztői működésemet.

Keresztény, polgári és hála-érzetemnél fogva

vallási odaadással bocsánatot kérek mindazoktól, kiket közleményeim által — bizonyára nem akarva — megbántottam; vagy a kik félreértésből is magukat megbántottaknak hiszik;

hála-köszönetet mondok olvasóimnak, kiknek nemeslelkűsége egyedül tette lehetségessé, hogy e lap saját erejéből fenállott s így fáradozásom nem lett süketelen;

hála-köszönetet mondok főleg munkatársaimnak, kiknek a közügy iránti lelkesültség zománcozta jeles dolgozataik emelték a lap iránti érdeklődést azon fokra, melyen az jelenleg áll; s mely leginkább akkor lett észlelhető, midőn lelépési határozott szándokom köztudomásra jutott.

Gyermekségemtől fogva édes hazám szent ügye, szabadsága, előhaladása lebegett szemem előtt: hála a Gondviselésnek! nem bántja lelkiismeretemet azon keserű tudat, hogy tétlen tagja lettem volna nemzetemnek. Ily szemrehányást ezentul sem szeretnék magamra vonni — én, ki a szó teljes értelmében a nemzet kenyerét eszem, ki gyenge tollammal tett csekély szolgálataimnak köszönöm polgári tisztas állásomat; én, ki e másfél évi szerkesztői pályámon is annyi szeretettel, barátságos s méltányoló kézszorítással találkoztam — csupán a szerkesztési gondokat kívántam átruházni más, biztos, pihent s több idővel rendelkező vállakra a nélkül, hogy saját tevékenységemnek ez által határt vagy korlátot szabtam volna.

Ajánlom az általam annyi gonddal kezelt lapot a t. közönség további pártfogásába magamat nagybecsü szívességébe s eddig tapasztalt szeretetébe.

Danielik József,

szent-istván-társulati igazgató.

Sajnálom, hogy az eddigi t. szerkesztő ur által megszabott lelépési határidő elteltével az új szerkesztőt a t. közönségnek be nem mutathatom. Addig is, míg ezt tehetem, azon leszek, hogy a lap rendszeren, mint eddig, ha mindjárt saját felelőségem mellett — megjelenjék.

A kiadó.

KÖZÜGYEK.

Ismét a reáltanoda.

A mi sok, az megárt; ezt tartja a közmondás, s némi tekintetben igaz is. De ha mindenki ezt tartaná, úgy sem Leonidas, sem Plato avagy Belisar nem mentek volna túlságos honszeretőkben; valamint Zrínyi és Dobó hőstetteit sem esodálná az utókor. Mi is ha e közmondás szavától visszarettenénk, s megelégednénk azon viszhang nélküli felszólalással, melyet tevünk vala, úgy a keblünkben táplált remény alig ha el nem szunnyadna.

Az én jóbarátom, Szederkényi Nándor nem egyszer ragadott már tollat, kiállt a sorompó elé s küzdeni hívta a közönséget napjainkban élet-szükséggé vált realismeretek terjesztése mellett; de úgy látszik eddigelé egymaga maradt a sikon.

Hát épen a reáltanoda az, mely hallgatással fogadtatik? ez az a csekélység, mely csak közbeszólást sem érdemel, mely még csak figyelemre sem méltatik? Hiszen ha mindenki megelégednék egy üres hordóval, mint Diogenes; vagy hogy mindent nélkülözzön, még irószert is eldobná, mint a thebai Crates: úgy nem volna szükségünk az iparra, s így nem a reáltanodára. De mitán a mi korunk fejlettségére tapint a dívatnak, és minden tudomány oda vezet, hogy miként kelljen legkevesebbet nélkülözni, az ilyen világban a reáltanodákra nagy szükségünk van.

Eger város szerenés levén kebelében egyházfedelmi széklet és ennek diszkörnyezetét, a főképtalan testületet üdvözölhetni, ezek hazafüti buzgalma által emelt számos intézetek, mint a köznevelődés és polgárisodás iránti lelkesedés megannyi magasztos emlékei közt áll; s ez lehet az oka, hogy midőn e számos intézetek egyikének létrehozásával sem dicsekedhetik, most is közönnyel vagy legalább tétlenül várja, míg akad moecenás, ki reáltanodát épít, s iparunkat a tespedéstől kirántja.

Pedig épen nem mondhatni, hogy Eger nem tesz, nem áldoz a közjóra; áldoz s tesz is eleget — ez ellen nincs panasz; hanem igen is van az ellen, mit nem tesz. Ez utóbbi rovat alá tartozik a reáltanoda ügye, mely pedig elég fontos, sőt nagyon is fontos arra nézve, hogy a köztevékenységet maga iránt felköltse.

Példaul négy éven át csak 50—50 krajczárt áldozzon Egerben és Hevesmegyében mindenki, ki magát civilizált embernek tartja — a reáltanoda létesülni fog, s a lakosság a korszellemmel haladottságának diadaljeleként emelkedni. Pedig hány 50 kr-ért dobunk ki — hiába! Tennünk kell tehát, ha azt nem akarjuk, hogy egri nevünket homály borítsa.

Nem kételkedünk, hogy ha tekintélyes egyének lépnek a dolog élére, az eszme valószínű fog. A reáltanoda mintegy örökös hálaoszlop fog állni városunk keblében s az önzert egy büszkeségét a tevékenység egy ösztönző templomát fogja látni benne.

Ha mi szegények vagyunk, szorgalmunk által gazdagítsuk a hazát; mert az a hon a leggazdagabb, hol az elrejtett szellemi kincsek esiszólva jönnek a világ elé. Az a hon gazdag, hol a kifejtett ipar lángszeme egy világrészen sugárik által; s mit emagában nem talál, máshonnan varázsolja azt oda. Elég példa lebeg szemünk előtt, eleget láthatunk, hogy terményeiben dús Magyarhon mégis szegényebb a vele e részben meg nem mérkőzhető sok más országnál, hol a kifejtett ipar teremt aranykaszokat s a tenger hullámból drága gyöngyöt szednek a tanult kereskedők.

Ennivalásunk, haladásunk lebegjen szemünk előtt; ezt kívánja tőlünk a közhaza, melynek az értelmes és szorgalmas polgárok a főtámaszokpai, s melynek egy sem hagyhatunk nagyobb kinséset hátra — lelkeink zománczánál! Tövélygi.

Néhány szó az egri fürdőkről.

A bekövetkezett melegebb évszak daczára még mindig uralkodó éles csipős szelek a fürdőszak korai megnyitását ekkorig igen korlátozák; azonban jogos reményünk levén kedvezőbb idő beálltához, nem lesz fölösleges a fürdő hasznáról általában, s jelesen az egri fürdőről néhány szót a t. közönség figyelmébe ajánlani.

A melegebb évszak örömei s jótéteményei között egyik első helyet bizonyára a fürdők élvezete foglalja el, s méltán; mert bennök a szórakozáson, az élvezeten kívül a test erejének zsongítására, a kórányagok kiűritésére, szóval az egészség szilárdítását vagy helyreállítását keressük, s ha okszerűen járunk el bizonyára fel is leljük.

Hogy a fürdők hatásáról némi rövid fogalmunk legyen, vessünk egy pillanatot a külbőrre, mint azon kiterjedett szervre, mely testünket borítván, a természeti kül befolyásokkal közvetlenül érintkezik; s így a fürdők hatását leginkább módosítja s föltétezi, valamint tetemes kigőzölögése által az állati oeconomiában igen jelentékeny szereppel bír. Ugyanis a physiologusok számítása szerint a külbőr felülete 15 □ lábnyi területet tesz, s egy középkorú felnőtt egészséges emberről naponta 4 1/2 fontnyi az általa történő kigőzölögés mennyisége; ha tehát egy ilyen ember közép számításával naponta nyolcz font-

nyi ételt és italt vesz magához, ennek felét vagy többet is a bőr és tüdők által veszti el. Hogy ellenben a bőrön át tetemes mennyiségű folyó- vagy légalaku anyagok a testbe felszívódnak, mindenki tudja; ekként világos mindenki előtt: hogy ha a bőr kellő épsége vagy működése hibázik, ha a kiválasztásra szánt fölösleges sokszor káros anyag a testben visszamarad, mily könnyen adhat és ad is ez különböző bajokra alkalmat; miután ismeretes: miként sokszor csekély mennyiségű fölösleges vagy hibás minőségű epe mily zavarokat képes a testben előidézni. Kell tehát, hogy a bőrnök nem megvetendő működése a testhez aránylagosan fentartassék vagy helyreálltassék. Mig ez nem történik, addig más a bőr működését némileg pótló vagy helyettesítő szerek — minők leginkább a tüdők, máj, vesék — szenvednek.

Hogy ezen említett célra a lég minősége, s a különféle alkatrészekkel bíró ásványvizek mint fürdők kitünő hatással vannak, nem csak elméletben áll, hanem a tapasztalás ezer esetei naponta igazolják. Fürdőni kell az egészségesnek, hogy egészségét fentartsa, mit a bőr tisztasága, zsongítása, szóval épségbentartása által tetemesen elősegíthet; fürdőni kell sok betegnek, hogy a rendetlen bőr működés által zavarba jött egészségi egyensúlyt visszanyerje. Nem csuda tehát, ha némely hatályosabb fürdők — mint az egészséges bűvös kútforrásai — körül a szenvedő emberiség oly nagy számmal sereglik össze; nem csuda, hogy tavasz közeledtével a gyógyfürdők — melyekből édes hazánk oly gazdagon öröklött — mindenfelé számosan hirdtetnek, ajánltatnak.

Egernek is van meleg vízforrásaiban egy megbecsülhetlen kincs, mely 21 1/2 — 25° Reaum. mérséklettel a város egyik részében oly bőven buzog, hogy nemcsak számosabb fürdőkre, de malom hajtásra is elegendő. Igaz ugyan, hogy ezen ásványvizben nagyobb mennyiségű sós alkatrészek nem foglaltatnak; azonban nincsenek-e oly közönbős gyógyforrások, melyek az egrinél még kevesebb feloldott alkatrészekkel bírnak, sőt a leparolt víznél is könnyűbbek még, és gyógyhatásuk szerte ismeretes? Ez utóbbi állításom igazolására elég legyen a híres gasteini fürdőkre hivatkoznom. Hogy az egri fürdők a testtisztaság s ez által az egészség fentartására, a bőr fehéritésére, zsongítására, sőt kisebb fokú pangások, dugulások, daganatok sat eloszlására igen jó sikerrel használtatnak, számos élő példák bizonyítják. Nincs többé panasz a fürdői helyiségekre sem: mind a két diszes és ezélszerű fürdőházban nem csak a tisztaságra — mi egyik fő kellék — de a pontos szolgálatra s különféle fürdőigények lehető kielégítésére elég gond fordítottatik. Az ujonan épült fürdőház már kezdetben zuhanyokkal szereltetett fel; ugyanez történt legközelebb az érseki fürdőházban is, hol sugár és permetező zuhany áll készen a fürdővendégek számára; sőt a tágas és ezélszerű uszodában is egy új permetező zuhany álltatott, mely ezen helyet még kedvesebbé teend, s valóban szabaduszk számára ennél alkalmasabb uszoda csak ritkán található.

Miután tehát jelenleg a helybeli ügy, mint a vidéki t. közönség nincsen egy fürdő helyiségre szorítva, sem azon kellemetlenségnek kitétetve, hogy nyári időben órák hosszáig kénytelen legyen fürdőre várakozni, a már említett célokra méltán ajánlható az egri fürdők használata; mint melyek olcsóságuk mellett sokszor a költséges távoli fürdőkét nélkülözhetőkké teszik. Különösen ohajtandó, hogy a földműves néposztály, melynek a fürdőre nem kevesebb szüksége volna, s melynél ez sok idült bajnak elejét vehetné, több gondot fordítson a testi tisztaságra; ezek számára is alkalmas olcsóbb fürdő helyiségek mind a két fürdőháznál léteznek. D. I.

LEVELEZÉSEK.

Londoni táviratok — Egerből!

II.

Május 19.

Szerkesztő úr! Nem tudom, szereti-e önt azt a vásári „Ringelspiel“-t nézni; én halálból szeretem. Valami mulatságos is az a jelenet, mikor a holmi, körben forgó oroszlan, hiúz, ló, számár, kutya és más ilyen fából travestált szelid és vad istenteremtényekre minden áron rátilni akar az ember; és nem gondol a definitív lebukfenezés, a provisoris oldalbattás, systemmässige tépázás és más egyéb ár-

tatlan ezirógatással; hanem nagy lármája mellett akaratlanul a dirigáló német kezére játszik, hogy az — felültesse.

Ilyen mulatságos jelenetek fordulnak elő a lonvilágállításon, hol minden nemzetbeli törekszik kimutatni hazája föltűnőségét; azért hozta el, hogy többet ne említsék a Hassen-Kassel királyság a népeket ezivilizáló miniszteri tubákpiksziseket s a bográncost, melyben a katonaság menéjét fűzik; bőlcen előre számítván, hogy hány millionyi deficit fog ezzel abgleitoltatni, ha a miniszter ur majd alamboldogító eszmékről gondolkozni nem tud, a katonának pedig enni nem kell adni.

Ilyen kalkulus nálunk is bizvást elkelve; de ne kapkodjunk pium desideriumok után, melyeknek megvan az a jószokásuk, hogy rendesen megcsalják az embert. Nézzük inkább körül azon épületet, melybe a „világ“ rakja le műveit, nemzetek pályáznak egymással, népek törekszenek előnyt vinni népek felett; egyszerűen azon épületet, melyet szabad nép emelt, hogy rokoni karokkal fogadhassa, megvizsgálja az abszolutizmus járma alatt nyűgő testvéreit — a szabad verseny által.

Már az épület is, 988,000 □ lábnyi területével, mely sokkal nagyobb az 1851-iki londoni s 1855-ki párizsi kiállítási palotáknál, méltán megragadja a figyelmet; és azon malitiosus gondolatot támasztja a halandóban: vajjon különböző népek mire használnák azt, ha övék volna? A kiállítás végével az angol bizonynyal gyapot raktárra alkalmazandja, mert tulajdona; a francia és olasz ellenben katonai übingsplatzzá alakítaná; már azért is, hogy így nem tudván a világ a serg le és felszállítását, egyszerre aztán nagyobb meg le p e t é s t produkálhatna. A német belerakná a világ valamennyi doktorát, financerdirectióját, adóhivatalát; gyógyászat tekintetéből a vértisztító nadályoknak egy osztályt rendezne, sőt még a reixrathnak is jutna benne hely. A bécsieknek igen jó volna — ha a Duna kitalálna újra önteni — bálteremnek; míg ellenben némely német hercegség ország házána k megjárná, mert bele tehetné az egész országot. A spányolnak kegyes gondolatai vannak; s azt jótékony czélnak adná át. S a muszka: no e becsületes kormányval megáldott népek egy kis átalakítás, megajtó és ablakvasalással épen jó lenne — állam-börtönnök; mert hiszen az embernek ép az a rendeltetése, hogy életének legalább felét a kormány védszárnyai alatt töltsse. — Törökország- ésnak pedig nem annyira az épület, mint az ára kellene, mert igen helyesen gondolkozva azon épület úgy sem fogadhatná be — adósságaikat. . . .

De adósságról levén szó, már magam is nagyon melegezni kezdek és jobban látom a kérdézköndést abbanhagyni, nehogy valahonnan aprópenzzel fizessenek ki. Azért kedves utitárs, ha el nem tévedtél a londoni 350,000 ház között, ha a 40,000 faker rohanó vágatásával el nem gázolt, vagy némely kormány atyáskodásához hasonló szélsőségével le nem dorongolt, követhetsz azon palotába, melyben rögtönös felépülte, változatos alakja, ragyogó pompája s meglepő nagysága által méltán az „ezer egy éjszakai“ tündérpaloták egyikét véled láthatni.

Nem tudom azon regebírodalomban használták-e már a polizeit; de az én felfogásom után eddig mindig úgy tudtam, hogy azon urakkal legkevésbé jó egy tálból cseresnyét enni. És ime mily változat! Angliában az államnak az organumait nem arra használják, hogy nagy néptömegeket szeretkaszabolja vagy felét befogja; hanem ha valaki el talál siklani és megüti magát, hogy szépen fel emelje és ha kívánja lakására szállítsa; vagy pedig azokat esipje el, kik igen is mélyen tanulmányozták az enyém-tied közti összetévesztéseket s azt az életben kézzelfoghatólag érvényesíteni akarják. Nagy példa ez, hogy e nép mily hátra van még a muszkához képest, ki államát már oda fejlesztette, hogy ha az ember a rendesnél nagyobb talál szuszantani, eo ipso elfogatásra méltó háborítást követ el a — levegőben.

Azonban ideje már belépni azon nagy négyszögű palotába, mely a két oldalon hozzácsatolt melléképületeket nem számítván, minden oldalról 1150 láb hosszú transeptet foglal el. E palotát délről éjszak felé transept (átvágat) szeli ketté, nyugatról keletre pedig épen a közepén megy a kuptoronyban végződő főhajó 800' hosszú, 100' magas és 85' szélességben, mely kristály üvegeivel messze tündöklöklik. Mi megbotránkozhat bennünket, legelőször is az, hogy míg lépten-nyomon minden választékos egyszerűség mellett a majdnem zsebeinkbe bámult duseranyozásokat szemléljük: addig a nemzeti fejlődés e „templomában“ a szegények perselyeit fel nem fedezhetjük. Mily feledékenység ez, az annyira hidegvérű, de mély válasosságu angol részéről? Például ha a palotában május 1-én belépett 50,000, 2-án 8727, 3-án 13707, 4-én 15568, 6-án 11351, 8-án 16000, juniustól kezdve naponként számítható 40—50,000 fizető-köteles ember közül mind egyike csak 1 krt vetne azon pénztárba, a kiállítás végeig oly szép összegecske gyűlne egybe, hogy tökéletesen ki lehetne egyenlíteni vele Törökország és szomszédja annyi tengeri tintába került deficitjeit, sőt még maradna auch Guthaben zum künftigen Jahr. . . .

Ezen indítványom nem tudom eredményezne-e 5%-tőli beneficiumot; azonban a francia oszta mellett elhaladva, hol csin, pompa, választék, s mil-

liónyi értékek szemlélhetők, — szemem önkénytelen a „departement d'Autriche“ nagy manó betűkőn és szép kétszínű zászlókon akadt meg; mely rész egészen befüggönyözve „no admission“ (tilos bemenni) feliratokkal van elhalmazva. Hogy ez az osztrák rész, a külsőjelek mellett már az elkéséből is lehet következtetni, melynek helyreállítását ropant furás, faragás, pakolás vitetik végbe; egy szóval megtétetik minden, hogy az osztrák rész kellő fényben kívánván megjelenni, a bevett szokás szerint derekasan megpucoltassék. . . .

Mivel pedig oda értünk, hol a reixrath virul, a provisorium terem, gondolatink egy nagy „hald verdot“ mondanak; s ha túl a rendén többet találunk magunkba venni abból a csend háborító angolimusból, bizonyosak lehetünk, hogy a Themsen utazva, kiadni fogjuk. . . . Azért vigasztalódjunk!

Aladár.

Pesti levél.

Május 28.

Soraimat jobb újdonsággal nem is kezdek, mint ha pár szóban tudomásul adom azon élénk viszhangot, melylyel pesti tekintélyes körökben a derék egrieknek legújabb irodalmi mozgalmai üdvözöltettek. — A vidéknek a sajtó tereni önálló működését úgy tekintjük mi, mint a köz k o r m á n y z a t n a k municipális formáját. Valódi függetlenséget és önértetes szabadságot egyesek mindkét esetben csak ezek által élvezhetnek.

Az egri érsek-lyeumi könyvnyomda tehát, melyből már eddig is közműveltség szempontjából annyi megbesülhetlen munka került napfényre, u j a b b k ö z e g ü l fog szolgálni arra, hogy tiszta szándoku, nagy tudományú és fáradhatlan hazafiak a népek — polgártársaiknak szellemi jólétét, mely az anyagit is maga után vonzza, eszközöljék. — Köszönet és elismerés illeti ezért a főmegyei pap-ságot, mely mindezeknek közvetlenül vagy közvetve, de bizonynyal legfőbb előmozdítója.

S most szóljunk valamit a Kisfaludy-társaságáról, mely mióta új-életnek örvend, legfőbb jelenségül M a d a c h o t mutathatja fel. E ritka férfi, kinek „az aesthetika és társadalom viszonyos befolyásáról“ tartott székfoglaló remek értekezése a „Szépirodalmi figyelő“ -ben is megjelent, „Ember tragédiája“ című drámai költeményével — méltán mondhatni, hogy irodalmunkban korszakot alapított. Mi volna tehát kívánatosabb, mint hogy e remekmű országszerte olvassassék, hogy aztán országszerte hathasson is. Részünkről azonban úgy tapasztaltuk, hogy a mű országos híre megvan ugyan, de olvastatása a Kisfaludy-társaság pártoló tagjainak eddigi szerény körén túl alig terjed; és miért? — mert a társaság az általa kiadott könyveket csak a tagok között, mint illetményt, osztja ki, s azok egyéb elterjesztését könyvkereskedési uton meg nem engedi.

Hogy ez eljárás ezélszerűtlen, miután minden okot komolyan megfontoltunk, bátran állítjuk. Nem alkalmas az sem a tagok szaporítására, sem a kitűzött sz e p c e l elérésére. Mert ha a nagy közönség, mely s o k s z o r azt sem tudja, hogy mi módon lehet a Kisfaludy-társaság tagjává, egyes kiténő munkára figyelemessé tétetik, azt szívesen megszerzi. Ezáltal pedig anyagilag is csak nyerne a társaság, mely az ily munkákat aránylag drágábban árultathatná, s a könyvek borítékán a társaság c e z l é j á t, k ö r é t és mibenlétét folytatást hirdethetné.

Nines könnyebb, mondhatná valaki, mint mindenben hibát találni. Részünkről azonban erre csak azzal felelünk, hogy ki a nem mindennapi hibákat megróvja, s azok javítására alkalmas módon utat mutat: az méltánylatot és meghallgatást érdemel.

A Kisfaludy-társaság fentebb kimutatott hibás eljárása ellenében sok más társulatok gyakorlati példájával szolgálhatnánk; de e tárgyban már is hosszasan szólottunk, sem mint azt e lapok szűk köre megengedhetné; s így megfosztók magunkat azon élvezettől, hogy többrendbeli apró újdonságainkat elmondhassuk.

Egyet mégis el nem hallgathatunk; s ez az, hogy a fővárosi hit e l e s e b b körökben a napokban gyakran hallánk a magyar országgyűlésnek novemberre egybehívásáról. Némelyek ugyan, kik ez országgyűléstől b i z t o s kiegyezést várnak, az időt még télen sem látják elérkezettnek: míg mások — hivatkozva a nemzet felvilágosodottságára — optimistikusabb véleményben vannak. Részünkről mindenestre csak azon fő ohajtással járunk a kérdéshez, vajha hazánk a nagy Isten jó voltából, s e n b ő l e s munkásságunk folytán végre mihamarább boldogulna!

Reményi Károly.

Kunszentmárton, május 19.

Szerkesztő ur! Örvedetes hírrel kívánok önnök „Postá“-jába bekopogtatni — az annyi küzdés után teljesedésbe ment „Olvasó együletink“ megalakulása hírével. — Folyó hó 4-ike volt azon nap, midőn erélyes elnökünk egybehívta — ez ideig a 100-at már meghaladó alapító tagokat, és tudatá velők a felsőbb helyről leérkezett alapszabályok megerősítését; kérvén a jelenlevőket, hogy a rend, pontosság s az egyetek eszméjének gyakorlati kiviteléből folyó intőzőség, mint elnök, alelnök, jegyző és pénztárnok, majd később a választmány kije-

lelése iránt mindenekelőtt gondoskodjék. — Az elnökségre ki lehetett volna más érdemes Kis Antal urnál, kinek s még néhány ügytársának köszönhető, hogy az ige körünkben testté s mindazon akadály elhárítva lön, mely egyesülés és szellemi életet sovárgó lelkeink vágya teljesítési utjában állott s gátlá, hogy irodalmunkat, mi az újabb időben ismét e g y e d ü l i tulajdonunkat, vállalva s csekély erőnk-ből aránylag pártolhassuk. — Elnöknek tehát s igen helyesen ő választott el; alelnökké pedig Kis S. Antal egyik tehetős földbirtokosunk, jegyzővé Szabó Kálmán, pénztárnokká Józsa B. László, kik a bizalmat éljenzés közt szívök mélyéből köszönék meg.

Még a kebelből való 20 tagból álló választmány kinevezése eszközöltetett ez alkalommal, melynek feladata leszen az egyet java, üdve, jóléte, egyszerűen mindene felett — mi ugyan jelenleg még szerény minden — teljhatalommal intézkedni, és a gyűlés elosztott; erélyes elnökünk azonban nem eléglé meg, hogy a dologra „csak beszéljünk és mit se határozzunk“ folyó hó 6-ára újra gyűlést hitt egybe a szükséges lapok meghozatala iránt, midőn is 6 lapnak megrendelése határozottatott el. Ezen — mondanom sem kell, mind magyar — lapok közül 5 immár rendszeren jár, a még hátra levő hatodikát is mihamarább kezünk közt tudni reméljük, úgy hogy mi is eljárhatunk olvasni oly vágygyal mint a református ének szerint a szomjuzó szarvas a friss patakra és némely rovatok gondos olvasása közben el-elgondolkozhatunk, bizván, híven és remélvén. hogy könyvtárunk nemesak virágozni, de ezrek köszönete kisért áldásos gyümölcseket is teremni fog. Ez ideig a könyvtár ugyan még nem az egyleté, mert a küliekhez tartozván, egyesek által adatott össze; azonban teljes reményünk, hogy az ideiglenesen elválasztott könyvtárnok Józsa Pál ur az egyet még pedig minél számos könyveit felett is dirigálni fog. . . .

S hogy ez egyet körünkben teljes gyököt ver-ven, minél lombos tölggyé sudaruljon ki, annál ohajtandóbb: minthogy városunkban, hol annyi akarat, hajlam, s mondhatni tehetség van; hol csak legyen ki e kis szikrácskát fennen lobogó tábor-tüzzé egyesítse — az eleve szépvirágzásnak örvendett mitkedvelőtársulat és dalárda már féligmeddig a részvételtség ösi dere által mepesipetve hervadó aszkorban van; s még csak az elnapoló szentlélek tartja benne a lelket, hogy fájdalmas kimulta felett az egyenetlenség halálharangja megkonduljon!

Vajha találkoznék oly Aesculap, ki ezen méltán sajnos hektikából őket kigyógyítaná! Kun.

Mezőtúr, május 27.

Szerkesztő ur! Mindenek előtt engedelmet kérek, hogy becses lapját, mely bizonyára hasznosabb vagy mulattatóbb tárgyakkal bővelkedik, szives engedelmével néhány soraimmal igénybe veszem; oly tárgyról akarok szólni, mely nem csak önt, hanem minden érzéssel bíró embert érdekelné fogja.

Fájdalom tölti el keblemet e sorok irásánál; de az igazságnak bennem fenhangozó szava parancsol, s így kénytelen vagyok egy egész község — az egri izraeliták rabbi elleni pártja igaztalan, méltatlan tettét megróvni; mert csak ez úton lehetséges talán őket annak visszavonására bírni.

Még nem késő, tisztelt hitfeleim! Gondoljátok meg még egyszer, mit akartok tenni és mit tettek? Egy szegény öreg embert, családjával, megfosztottátok kenyerétől; mi több meg akarjátok fosztani becsületétől — koholt ráfogásokkal, és ezt többnyire csak személyes ellenszemből. Emberekhez illő tett az, mit szegény rabbitokkal tettetek? Ez a felebaráti szeretet. „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat“ — ez egyik főleges rabbinától egész sz. hitünket tartalmazó parancsnak mondatott: és ti, kik igaz izraelitáknak akartok tartatni, és Isten, ember előtti szent parancsot elfeledtetek, avagy nem tudtátok soha?

Azt fogjátok kérdezni, tisztelt urak: mi gondom nekem erre? Mennyire érdekelhet engem, idegent? A feleletet megmondom: én nagyon jól ismerem a viszonyokat; én tudom, mennyit szenvedett már szegény rabbitok méltatlan bánásmódokat által, azt fogjátok mondani — megérdemelte. — Nem méltó emberhez felebarátjának hibáját előbb megfedd-ven, megengedni? avagy magatok vagytok itélő bíróság? Én azt vélem, az nem a ti dolgotok volna, hanem valódi itélőbíróság.

Ne is feledjétek a számtalan, uton, utfélen öszszeszedett ráfogásokról, melyeket előljárótoktól aláírt, mindentüvé szétküldött füzetben a világnak átadtátok; ti ezt nem gondoltátok meg előre, mert magatok is úgy találtátok volna, hogy bármiképen van is a dolog, rátok e füzet becsületet nem áraszt *) és minden esetben elmaradhatott volna; mert ha a rabbi részén az igazság, min széles Magyarországban — titeket kivéve — alig fog valaki kételkedni, ennek iszonyu lesz a következménye; tehát nem helyes; ellenkező esetben pedig az igazság végtére mindig győz s így nem kellett volna ily eszközhez nyulni; a mire pedig othon oly nagyon

*) Bizony nem; a ki annyira megfélemedkezik magáról, hogy egy rabbitól az emberi méltóságot is megtagadja, s őt „unbrauchbares Subject“-nek dög leletes kigyónak nevezi, mint azt a rópirók tették — az kiküszöbölte magát a művelt emberek köréből. Szerk.

hivatkozott hosszas sőt még bat szenv tizletek alkelleke az oly vallások, minel gyen az a ban, hígy a jó Isten násmódot

Miután „belgyek gálhatunk lyett van lemezsek Sürgönybük: „Ne tizedes k absolutism vették teha kurtá év provisorium lábán áll t A mi alk — az ő alk ket feltéke lenség öli vezérnek k közöriulik lenség elle amott a ha lobogója l megszokot az ellensé hűségünk bban kételk repül, a pé lenség mar Ez, már

Érsek gét fogja plomban másod nap vetkező re indulván, ju V á m o s - g j u n . 18 - á n e A l a t t y á r g y ö n ; j u n . K i s e r e n ; 25 - é n M i h . j u n . 27 - é n D j u n . 29 - é n t alma kísér hitmegeerősít

— Majd sulatunk m „Mama“ ezi A huzamos i a mult alk számmal me tolas által l tovább hala Thalia e di melynek ok vekért nem lom azonban zánk! Mert . nagyrészt s árva ujmagy Hölgyeinkre szép számmá néhány férfi szett. Méltá fajta lanyha jális másnap templomokb Sajnos felad néznünk azt, kötelességet ság“; de az günk. — Az leszámításá né urhölgy otthoniasság különben nag szetesen adta rettentő péld s z á r o s I s t v helylyel-köz D e r s z i b F mozdulatoka volna és épe az istentől e mazta. No de is a koszoru elismerés jel ség sértése n hatunk. Mai miük

...kodják. — Az el-
demes Kis Antal
sának köszönhető,
mindazon akadály
szellemi életet so-
utjában állott s
jabb időben ismét
ves csekély erőnk-
Elnöknek tehát s
alelnökké pedig
birtokosunk, jegy-
bökká J ó z s a B.
közt szívők mélyé-

...ból álló választ-
alkalommal, mely-
ava, üdve, jóléte,
gyan jelenleg még
al intézkedni, és a
nk azonban nem
sak beszéljünk és
ra újra gyűlést hitt
tatala iránt, midőn
zattott el. Ezen —
ar — lapok közül
tra levő hatodikát
lni reméljük, úgy
ly vágyval mint
zó szárvas a friss
s olvasása közben
en és remélvén....
mesak virágozni,
s gyümölcsöket is
ugyan még nem
zván, egyesek ál-
reményünk, hogy
vrtárnok J ó z s a
l számos könyvei

...teljes gyököt ver-
taruljon ki, annál
an, hol annyi aka-
van; hol csak le-
en lobogó tábor-
irágzásnak örven-
a már féligmeddig
pesipetve hervadó
napoló szentlélek
mas kimulta felett
megkonduljon!
lap, ki ezen mél-
eyitaná! Kun.

Mezőtúr, május 27.
...tt engedelmet ké-
nyára hasznosabb
övelkedik, szives
igénybe veszem;
nem csak önt, ha-
erdekelni fogja.
e sorok irásánál;
egző szava paran-
egész község —
ja igaztalan, mel-
k ez úton lehetsé-
sára birni.
eim! Gondoljátok
hi és mit tettetek?
idjával, mogfosz-
karjátok fosztani
és ezt többnyire
berekhez illő tett
etek? Ez a fele-
tádatod, mint ten-
binktől egész sz.
mondattot: és ti,
tartatni, ez Isten,
ledtétek, avagy

...urak: mi gondom
z engem, idegent?
on jól ismerem a
szenvedett már
ódotok által, azt
e. — Nem méltó-
előbb megfedd-
vagytok itélő bi-
dolgatok volna,
ton, utfélen ösz-
et előljárótoktól
ben a világnak
meg előre, mert
hogy bármiképen
letet nem áraszt
t volna; mert ha
széles Magyaror-
fóg valaki kétél-
kezménye; tehát
dig az igazság
kellett volna ily
thon oly nagyon

...zekik magáról, hogy
gtagadja, sőt „un-
s k i g y ó n a k n e-
kiszöbölte magát a
Szerk.

hivatkoztok sz. hittünk megtartását illetőleg, én azt
hosszas otlétem alatt nem találtam oly tisztának,
sőt még a szombat megtartása is sok csor-
bat szenved nemely szombati napon is folytatott
üzletek által; már pedig a szombati megtartása nagy
kelleke az igaz zsidónak. Ha már igaz volna, hogy
oly vallásuk vagytok, minőknek magatokat tárjá-
tok, minek kevélykedni azzal? Ha teszitek, ám le-
gyen az a ti lelkiüdvőtök előmozdítója; mert való-
ban, higgyétek el, sok igen sok jót kell tennetek, hogy
a jó Isten és az emberek előtt legközelebb mult bá-
nasmódotok valamennyire feledve legyen.

Nyitrai Jakab.

HAZAI TUDOSÍTÁSOK.

Miután a hiv. Sörgöny is azt mondja, hogy
„belügyek tekintetében semmi újság,“ mi sem szol-
gálhatunk hazai tudósításokkal. Tudósítások hely-
ett vannak azonban elég okoskodások, helyzetjel-
lemzések stb. Izlelőül ide ígatunk ugyanezek a
Sörgönyből egy pontot, mely szórul szóra így hang-
zik: „Ne titkoljuk: a birodalom regeneratiója az év-
tizedes küzdelemnek jelszava. Megkísérelé azt az
abszolutismus a maga módján; megbukott vele. Elő-
vették tehát az alkotmányosságot, — s ime: az, egy-
kurta év alatt, a birodalom egyik felében már a
provisorium betegágyára jutott, míg másik felében
lában áll ugyan még, de az enyészet árnyaival küzd.
A mi alkotmányos életünknek sok ellensége volt,
— az ő alkotmányos életünknek barátja nincs. Min-
ket féltékenység győttort agyon, — őket a részvét-
lenség öli meg. Ugy vagyunk, mint ugyanazon had-
vezérnek két külön hadteste, melyek egymás ellen
köszörültek fegyvereiket, a helyett, hogy a közös el-
lenség ellen tartanak készen. Két táborra oszlottunk:
amott a hatalom büszke, — itt a törvény egyserü
lobogója leng; tul a jövő zenéje harsog, — innen
megszokott ősi dallamok hangzanak felénk; nem
az ellenségtől, — hanem egymástól félünk; azok
hűségünkben nem biznak, — mi pedig jó szándékuk-
ban kételkedünk: míg e kölcsönös tusában az idő
repül, a pénz fogy, az erő lankad, — s a közös el-
lenség markába nevet.
Ez, röviden, helyzetünk.

VEGYES HIREK.

Érsek ő nagyméltósága a bérmálás szentse-
gét fogja kiszolgáltatni: Egerben a főtem-
plomban pünkösöd első napján a fiuknak, pünkösöd
másod napján a leányoknak; a vidéken pedig kö-
vetkező renndel: június 14-én délután Egerből el-
indulván, jun. 15-én Karácsondon; jun. 16-án
Vámos-Györkön; jun. 17-én Fénsszaruban;
jun. 18-án és 19-én Jász-Berényben; jun. 20-án
Alattyánon; jun. 21-én Alsó-szent-Györgyön;
jun. 22-én Jász-Ladányban; jun. 23-án
Kiséren; jun. 24-én Jász-apáthiban; jun.
25-én Mihálytelkén; jun. 26-án Jakóhalmán;
jun. 27-én Dósán; jun. 28-án Árokzálláson;
jun. 29-én Nagy-Fügeden. — A Nagyisten ol-
talmá kísérje szeretett metropolitánkat áldást és
hitmegecsitést osztó utjában!

— Majd két heti szünetelés után műkedvelő tár-
sulatunk mult szombaton (május 24.) Szigligeti
„Mama“ című 3 felvonásos vígjátékát hozta színre.
A huzamos időköztekintve, méltán várhatánk: hogy
a mult alkalomhoz hasonlóan közönségünk szép
számmal megjelenve, míg egyrészt a tömeges pár-
tolás által lelkes közreműködőinket a szép pályán
tovább haladni buzdítani fogja; addig másrésztől
Thalia e dilletantismo-templomát olynak tekinti,
melynek oltárán áldozni — hozzá még a látott él-
vekért nem is ingyen — honfui kötelesség. Fájdal-
om azonban e jogos várakozásunkban csalatko-
zánk! Mert az ülőhelyek egyrészt, az álló helyek
nagyrészt s az ugynevezett „kakas ülő“ a néhány
árva újmagyart kivéve — teljesen üresnek találtuk.
Hölgyeinkre panasz nem lehet, mert méltán oly
szép számmal jelentek meg, hogy az itt-ott feltűnő
néhány férfi köztük a szószeres értelmében elve-
szett. Méltán szeretnők tudni: vajjon e szalmatiz-
fajta lanyhaságnak mi lehet az oka? mivel a ma-
jális másnap következett be; férfainkat pedig más
templomokban is számosan és gyakran lehet látni?
Sajnos feladat volna azért már a kezdetben is el-
néznünk azt, hogy mily erkölcsi, emberi és honfui
kötelességet foglal magában azon szó: „jótékony-
ság“; de regisztrálni a tényeket lapirói kötelessé-
günk. — Az előadásról szólván, a leszámítandók
leszámításával, kielégítő volt az; Bartha Endré-
né urhölgy a nőuralomra törekvő özvegyet egész
otthoniassággal személyesít; Kós a Kálmán mint
különbön nagyreményű nőtelen ember, igen termé-
szetesen adta elő B e r k y Ákos családí tragodiáját,
rettető példájára a házasodni kívánóknak; M é s z á r o s
Istvánné urhölgy az életből cseppentett s
helylyel-közzel durezaskodni szerető feleség volt;
D e r s z i b Ferencz ur pedig oly agglégényi tempós
mozdulatokat pöndörített ki, mintha az életből szedte
volna és épen nem volt méltó a — kosárra, mivel
az istentől elrugaszkodott szerző törekvését jutal-
mazta. No de jutott, mint mindeniknek, ugy részére
is a koszoruból — quantum satis! mely legszebb
elismerés jele az önzéstelen lelkeknek. — Szerény-
ség sértése nélkül az előadásról többet nem mond-
hatunk.

Mai műkedvelői jótékony előadásul ki van tiz-

ve: „Egy nő, kinek elvei vannak.“ Eredeti vigjá-
ték 2 felv. Irta Dobs Lajos. — Szerepelnek ez-
uttal Nagyfejő Szidonia, Bök Nina, Lisz-
kay Katinka kisasszonyok; Petravich Berta,
Tarnay Károly, Telek Andor, Moys Jakab,
Majer Rudolf, Sütő József és Tóth Endre —
urak.

— Igen érdekes füzetkét vettünk közelebb: „A
londoni világkiállítás ügyében működő országos
központi bizottmány 1862. april 26-án Pesten tar-
tott ülésének jegyzőkönyvét.“ Ebben olvassuk, hogy
bár szépen és figyelmet gerjesztőleg lesz hazánk
ásványok, gabona, liszt, bor, gyapju és fával, rövi-
den mindazon dolgokkal, melyekben hazánk terme-
lésének ereje fekszik — képviselve; de mindenek
felett remélhetőleg legtekintélyesb helyet foglaland
el — mi bennünket, mint szem- és bortermesztőket
legközelebből érdekelhet — a bor és gabonafélék.
Részletileg vannak a Hevesmegyei Gazdasági Egye-
sület által beküldve különféle gazdasági termények,
s ugyanannak utján Berecz Ferencz, Borhy György
gr. Károlyi György és b. Sina Simon termelőktől
nánai, apcezi, aldebrői, visontai, s gyöngyösi fehér
és veres, — valamint Egerből Fekete és társa, Joó
János s gyóni lakos Sztrokay Bélától való egri bo-
rok. Ha figyelembe vesszük, hogy tetemes azok
száma, kik a gyűjteményes kiállításba olvadva,
mint önálló nevek és kiállítók nem jelennek meg,
némileg megvigasztalódunk — városunkat értvén,
hol oly jeles bor terem, mely nemcsak a kiállító jó-
hírnevét emelné, megalapítaná, de egyuttal a világ-
piaczán hazánk anyagi s erkölcsi java előmozdítá-
sára is közvetitene. Ezen megvigasztalás azonban
csak futólagos; mert bár a Hevesmegyei Gazdasági
Egyesület 50 megnevezett kiállítótól hoz bormu-
tatványokat, a kiállítás iránt városunkban mutat-
kozott ügyszereteti lanyhaság méltán azon aggályt
gerjeszt, hogy azon 50 között vajmi kevés egri le-
het képviselve; pedig hány lehetett volna! Itt ke-
serít méntésgül felhozhatjuk ugyan, hogy ama 188
kiállítónak is, kiknek tárgyai Londonba vitettek,
csak bizonyos industria mellett adathatott megfe-
lelő hely, s hogy 1851-iki első világkiállításnál ha-
zánkól csak 20 s egynehány kiállító volt jelen —
örvendetes haladásra mutat; azonban e tény helyre
nem itti egyesek mulasztását s nem pótolja a mu-
lasztott előnyt és hasznót. — Egyébiránt K o r i z-
m i e s László bizottmányi alelnök jelentése szerint
Londonba elküldött 700 mázsát nyomó 416 láda tar-
talmá 64—65,000 fnyi biztosítási értékben ha meny-
nyiségre nem is, de minőségre minden bizonynyal
megállandja pályatársával a versenyt és örömmel
osztjuk a jegyzőkönyv azon szavait: „Adja Isten,
hogy a bizottmány részéről kifejtett sok munka és fá-
radtság hazánk javára gyümölcseiket minél dusabb
mértékben teremjék meg!“

— A löfgyverrel vígyázatlan bánásnak egy
szomorú áldozata jelentetett be f. hó 27-én a városi
hatóságnál. Ugyanis Cs. Gy. ügyvéd urnak szolgálja,
annak töltött fegyverét a ház folyosóján tisztogat-
ván, egyik házi nőcselédet tréfásan meglövéssel fe-
nyvegeté; míg ez vígyázatra intené, azonközben a
nyulsréttel töltött löfgyverer eslül, s a 18 éves ha-
jdon szörnyet halva lerogyik, ki később a városi
kórházba vitetvén törvényes vizsgálat alá vétetett.
A boncolásból kitünt: miként a szerenesétlen haja-
don bal emlőjén több zsemstrét által találtatott,
melyek közül három bal tüdőjét, kettő pedig szívét
furá keresztül. A tettes kétségbeesve rohant a he-
gyek közé magát kötéllel kivégezendő; mely szán-
dék végrehajtásában megátoltatva a városi ható-
ságnak adatott át. D. I.

— Gyürky Antal borászati és kertészeti füz-
zeteket indit meg s annak első hat füzetből álló
kötetere előfizetést hirdet. Mint a kiterjedt szőlő
s kerttel bíró, s a borászat és kertészet terén ma-
gának szép érdemet kivívott szerző, kibocsátott fel-
hívásában mondja, ezéja e jeles erőktől támogatott
munkájának, felébredt részvétet s érdeket hazai
borászatunk iránt fokozni, a mutatkozó gyakorlati
kiviteletek, újításokat mint szorgalmas méh egy-
begyűjteni, röviden szólván, hatályosan szolgálni
azon ügynek „melynek tanulmányozására áldozta
fel élte legnagyobb részét.“ Tartalmát képzendik:
a borászat s annak minden ágát érdeklő értekezé-
sek, gyakorlatilag bepróált kísérletek, tapasztala-
latok; a szőlőművelés, pincegazdász s borke-
reskedést illető tanácsok, utmutatások; szóval a
hetilapba való pusztá vitatkozásoknál maradandóbb
komolyabb cikkek, miknek egyik tárgya a szőlő-
műveléssel rokon foglalkozás a haszonkertészet is
leszen; e mellett minden füzet egy-egy borász vagy
kertbarát arczképét és életrajzát hozandja „hogy
az olvasó megismerje azokat, kiknek e téren hálá-
val tartozik.“ — Városunknak jövedelmi forrása
majdnem kizárólag szőlőhegyekben s hozzá pinczé-
iben van, hol egy ügyes utmutató, mely az eddig
hibásan követett irányt megigazitani, ezen helyre-
igazítás által megfizethetlen segédlet lenni képes és
képesit — valóban megbecsülhetlen jóbarát; kivált
ha ezzel kapcsolatban ismereteinket tágasbithat-
juk, előmenetelünket eszközölhetjük s mi legfőbb
mítudományi irodalmunkat pártolhatjuk. Feltesz-
zük minden jóaraló szőlőgazdáról, hogy a maga
és irodalmunk érdekében e füzetekre, melynek tar-
talmasságáról a szerkesztő neve méltán kezeskedik,
előfizetni sietni fog. Ara postán bérmentve meg-
küldve 3 frt o. é.; községek és néptanítók azonban

1 frt 50 krért megszerezhetik. A pénzek K é k László
nyomdájának Balassa Gyarmaton czimezendők,
hol a gyűjtőknek minden 8 után 1 tiszteletpéldány-
nyal szolgálnak.

— Tegnap kora reggel az Érsekutzába sző-
gellő Martinféle ház szomszédságában kéménygyu-
ladás által tűz akart támadni, még pedig a szoms-
zedos épületeknek sürtisége miatt nem kis veszély-
lyel; az egybeszaladt által azonban elnyomatott.
A kéményseprők büntetésre méltó hanyagsága sértő
tanujelétül szolgál az, hogy a tűz a korom teménte-
lensége miatt nem hatolhatott a kirtő végeig. Ha-
tóságunknak kötelessége a kéménykotrók felett szí-
goruan örködni s ezen örködést sürgösen ajánljuk
mi is a bokros teendők által elfoglalt hatóság figyél
mébe. A tűz eredete kávéfőzésből származott, mely
alkalommal a tűznek más áldozata nem lett az el-
tört kávésbögrénél!

Papirszeletek.

(Nyirbálja Oiló.)

Egy szorgalmas templomjáró igen szeretett
az egyházban — alunni. — Midőn egy alkalommal
az egyházi perselylyel járna az ajtatoskodók kö-
zött, szomszédjá oldalba lökte az alvó jámbort mond-
ván: „Ébredjen föl, alvó pénzt kell fizetni.“

Egy bizonyos doktor X*ben, pácienseinek
egészsége árán annyira ment, hogy két szép szür-
ke lóra tön szert, s ezekkel parázódott végig az x*-i
utczákon. Egykor egy paraszt szőlítja meg az ut-
czán, s kéri, látogassa meg feleségét, ki ismét roz-
szul lön. — Hja barátom! — mond a derék orvos
ur — eddig eljártam 50 krért, most azonban, mi-
után lovakat tartok, nem megyek alább egy ujforint-
nál.“ A paraszt nagy bölcsen azt gondolva, hogy a
doktor ur lovai ugy sem kuralhatják meg hitestár-
sát, így felelt rimánkodván: Már én, kérem alássan,
szegény ember levén, azt az 50 krért is csak nehe-
zen fizethetem, hát csak tessék hozzám g y a l o g
eljönni.“

— Egy s z a t ó c s vaját vedén, azt az áruló
asszony jelenlétében 3 lattal kevesebbnek találta.
— Ten hibád — — mond az asszony — én a töled vett
szappanra mértem a fontot.

— K e d v e s Angyalom, mond a férj a vele
együtt utazó nejenek az uti kocsiiban — kényelmes
hely ez itt a szögletben? igen — Nem is fázol itt?
— épen nem. Az ajtó jól be van zárva ugy-e? na-
gyon jól kedves férj. No hát ugy angyalom, légy
oly jó s cseréljünk helyet.

— Egy előkelő urnak neje, sétalovag-
lás alkalmával leesvén lováról, életét veszté. Az
özvegyen maradt férj szomszédja, kinek egy X a n-
t i p p e volt a nyakán, kéré a szerenesétlen férjtől
a lovat, hogy engedné át neki, saját neje használa-
tára. — Sajnálom, viszonzá az özvegy; de nem ad-
hatom; mert még magam is akarok nőstülni.

— Mi az ára e gyöngysornak? kérde egy esi-
nos hölgyecske a kereskedőtől. — Csak egy eső —
— viszonzá ez udvariasan. — Igen jól van — mond
a nő, — de kérem, h i t e l e z z e n most nekem, —
s azzal elvitte a gyöngyöt.

— Egy angol meglóptak. Rögtön észrevette,
elfogta a tolvajt s leszakította annak egyik fült. —
Ugy kell, gaz tolvaj! mondá — minek loptad el pén-
zemet. — Ön nyomoru pénze — kiálta a tolvaj fá-
dalmasan — fogja, im itt van! — s ezzel oda dobta
a lopott erszényt. — Jól van — felelt az angol nyu-
godtan — itt a füled, — s oda nyujtotta neki.

— I . . . dy uramat rendszerint ugy szokták tisz-
telni hogy: „k o l d u s b i r ó u r“ minthogy ez nékie
az ő tisztességes hivatása. Ö azonban azt szokta e
czimzetre felelni hogy: „ne méltóztassék magát e
hosszu titulával farsztani, tessék csak röviden
mondani hogy: „b i r ó u r“

Vigasztalás.

Félsz a pokoltól — mondá szép Helén!
Ne félj, hisz ott — mint szól a szentírás, —
Lesz mindörökké fogesikorgatás,
S neked — már egy fogad sines drága lény!
(S. . után.)

VÁSÁRI TUDÓSÍTÁS.

Eger, május 30-án. Meglehető hűvös éjszakák járnak;
mely ténynek kívánják sokak tulajdonitani azon második tényt,
hogy gabnavásáraink sehogysem akarnak a vételkedv lanyha-
sága egyformaságából kibontakozni. A lefolyt héten is gabna
volt elég, kijutott a nézők számából is egy jó adag; azonban
a venni szándékozók épen nem rettegtek, hogy a szemes-
ményeket elkapossák orraik előtt. E körülménynek tulajdo-
nitható, hogy az ár felületén legkisebb dagály vagy apály sem
mutakozott; kelt pedig: a tisztabuza 7 fr 60 kron, kétszeres
6 fr 60 kr, rozs 5 fr 60 kr, árpa hététtőn 4 fr 40 kr, pénteken
4 fr 50 kr, zab 2 fr 80, kukoricza 5 fr 60 kr, burgonya 3 te-
tézett vékát számítván 1 fr 50 kron köblönkint; kötetlen széna
fuvarral együtt 90 kron; zsupszalma 100 ftoos kron; szin-
liszt 12, zsemleliszt 9, kenyérliszt 7, derezeliszt 5, sertéshus 24,
szalonna 42, gyertya 44, szappan 30, kron fontonkint; borsó
10, lencse 10, bab 5, köleskása 10, buzadara 14, árpakása 16,
disznózsír 56, marhazsír (vaj) 70 kron itezénkint.

Miskolcz, május 28. Közép árak: tisztabuza 7 fr 60 kr,
kétszeres 6 fr 80 kr, rozs 6 fr 40 kr, árpa 4 fr, zab 2 fr 20 kr,
kukoricza 5 fr 20 kr, köleskása 12 fr, bab 7 fr 40 kr — köb-
lönkint.

TÁRKA

„Egy zöldmulatság.”

Rég veri már a magyart a teremtő,
Azt sem tudja, milyen lesz a jövendő?

Tehát:
Leányt ide, leányt az én ölembé!
Hadd szorítsam két kézzel szívemre!

Hát az a bor? hej, a borral ide már,
Sirja belém piros könyét a pohár;

Te meg cigány! húzd rá, majd kifizetem;
De úgy húzd, hogy megrepedjen a szívem!

Petőfi.

Szerkesztő úr! Még most is zug a fülemben az a nagy szuszszal járó trombita reccogása, meg a nagy ütéssel járó „chorusdob” jajgató mormogása, melyekkel bennünket erősen biztattak, hogy hősiessé rohanjunk előre s vágjuk — a levegőt; mely mintha a kora reggeli pirral felpalánkázott volna, erőnek erejével megremegtetni akarta — az evés, ivás és táncra elszánt vitéz szívünket!

Igen, szerkesztő úr! május hónap 25-ik napján reggeli öt óraker megverték az „allarmot”, melynek riadó hangjai felbátorították szívünket — a kitűzhető majális évek elnyerése s annak a társasági tölgyleveléből font babéraiért. Hány fiatal szív vert erre sebesebben; hány léleknek gondolata repült gátoltalan; hány láb bizselődött izgultabban Felső-Tárkány felé, hol az egri minden jóra és szépre törekvő katolikus legényegylet minden évben megtartani szokott zöldmulatságát vala aranzsirozandó! Ezt csak az mondhatja meg legélethűbben, kinek alkalma volt a természet leplezetlen s üde szépségeit bámulhatni — természetesen kedélyes társaság, a gyomor tropheumát képező zsemlyeprézlibe beműmiázott csirke, kacsa s más hason emberi fogak alá szánt s a fogsztás adóját lerovó tollatlan állathullák, s ezek felfogott vérét jellegző piros egri borral illusztrálva; miknek az étkezés corpusjurisa szerint megvan azon, paragraphussal megdönthetetlen jótudományuk: hogy az embert fehér ingre vetkeztek, kedvét rózsaszínűvé teszik s a szemet a fák zöld levelein örömmel legettetik; — egyszóval még ily zöld mulatságot is nemzeti színűvé alakítják élethűn bizonyítván, hogy a magyar ember három színét becsüli mindenk felett és nagy ellensége minden más s különösen a — kétszínűségnek.

Kit azért a nagy dob kingerasztott ágyából, s ki a nagysietésben lábkendője (ad normam orrkendő, zsebkendő, nyakkendő stb) helyett nem üngit húzta csizmájába, vagy — inexpressibile helyett atilláját rántotta fel, vagy bankó helyett nem adóintó czédulát dugott zsebébe (melynek különben szintén megvan a maga riasztó és konfundáló hatása), sietett a mecesetérén létező egyleti helyiséghez; hol a pezsgő véré fiatalosság indulóképpen állott. A „város fejé” megérkezéssel csakhamar még is harsantak — a polgári banda trombitái és mozgásba tétettek a menet apostoli járművei. A magyar koronát lengető aranyrojtos zászló védelme alatt három fiatal egyén nyitotta meg a menetet, kiket a városi előjáróság feje, tanácsadója s tolla, az egylet titkára, ének- és számtanára, polgárvédművei, majd ezeket a tagok követték; befejezve egy csoport oly egyéniség által, kik aranyos bilétekkel nem hívtak meg — a nap hőseivé.

A régi posta, német s káptalani utczán, merre csak a menet vonult, épen vasárnap levén, a riadó marsok teméntelen népet riasztottak fel a párnák meleg karjai közül, kik fészületlen fejeikkel, az álom utómaradékából érdekessé tett szemekkel s ponyolaöltönyükkel méltó látmány és írási tárgyat képeztek a mindenütt ott ténfergő újságíróknak. — A dob pergését felváltó indulók épenséggel eltartottak az első állomásig, hol a polgári zeneközpont egy kottába szedett magyar lassút s hozzá tartozó garnitúra: egy portio frisset harsogtatott el. Ezt egy más helyen ismétlé, s azután a menet tovább indult, a felnémeti hídnál várakozó kocsikig meg sem állván. Ezen útközben nem tényült semmi lényeges, kivéve azon tragikái eseteket, hogy az irgalmas nének korodájával szemben levő ház emeleti ablakából kitekintő egyik bájos hölgy az épen ott megütött nagydob elbődülésétől megrettenve, kecses fejecskéjét az istentelen salágerberba ugyancsak bekoppintotta.

A kocsikra való felpakolozásnál már egy kis fejtelenség ütött ki; mely azonban egyes fejtelenségnek megfélése s a kocsikról leszállítása által minden esendhaborítási büntény elkövetése nélkül kiegyenlített. Az egylet titkára tapintattaljes eljárása, mint mindenben, ugy itt is kitűnt; és örömmel s magam biztosságára szolgált, hogy vele s a polgármesterrel egy kocsin utazhattam.

Nincs szükség itten leírni azon vonzatos tájképet, mely erdőkoszoruzott bérezeivel, szőlőtől pompázó halmaival s dűskalásztól lengő vagy smaragzöld völgyeivel Egertől Felső-Tárkányig a szemlélő elé tárul: nem azért, mert közönségünk azt ugy ismeri, mint némely hazafiak szájhösködését: azaz természetben; de különösen azért: nehogy a földköstoló bizottmány legközelebb Egerben járt organuma azt factumul felhasználja az — adó felemelésére. E helyett inkább a szabadrepülő gondolatot barangoltatta az ember szerte a nagyvilágba s hogy, hogy nem, magam is csak elkezdém dudolgatni:

Nincs népbéke — zsendár nélkül;
Nincsen dohány — finacsz nélkül;
Nincs alkotmány — reixrath nélkül;
Nincsen reixrath — a bank nélkül;
Nincs adósság — börtön nélkül,
Nincsen börtön — író nélkül,
Nincsen író — kontó nélkül;
Nincs majális — eső nélkül!

Soh sem hittem volna, hogy ily Zrinyi és Gvadányi-féle költői vena rejlik keblemben, s hogy a sok „nincs” és „nélkül”-el, kobzom egy árva hurján oly sok ezrek keserűségét kifejezhessem. Önérzettel tekinték is a magas egek Urához, forrón kérvén: hogy ha a többi 7 csapást reánk méré, a 8-ikat legalább mára háritsa el bűnös fejünkörül.

Ily vallásos buzgóság közepette értünk be Tárkányba, hol a tagok leszállottak, kisütögették pisztolyaikat s bevárták a többi megkocsilantott férfiakat, hogy az isteni tisztelőten együtt legyennek. Még ezek megérkeztek, méltán el kelt volna egy kis papamorgó; de bizony kedves házi gazdánk e nélkül bocsátott el, gondolván, hogy az Isten házában keresztény embernek nem szabad morgani, legkevésbé pedig a papra.

Az isteni tisztelőt végeztével a menet, mint a városban, oly rend és trombitaharsogás mellett folytatta útját az erdő felé. Nem is jédt meg tőlük és tőlünk egyéb egy csorda malacznál, mely avangardként eszeveszetten rohant előttünk. Csak nem gondoltak e szegény állatnak bennünket a fogyasztási adót tőlük beszédő... izéknék?!

Az erdőbe megérkezve, a népség szerteszóledt, kiki belátása és zsebe ellátása szerint iparkodott a früstököt magához venni; levén kívül ritkaságkép zsemlye, virsli, sőt még zuckerbachendli is. Magunk is bementünk az annyiszor és soha eléggé nem látható regényes hegység közepé, hol leheverve a pázsit bársonyára s a természet szépségeit bámulva majd el is feledünk, hogy az ember nemcsak fa árnyékával él, hanem egyéb prézai harapni valóval is.

De a városból mindinkább jövő számos vendég s ezeknek a mezőn fel s alá fürgé özekként szökécselő „szépei”, valamint a kitűzött program szerint zenező mellett az egyletnek az erdőbe való fel, le és visszavonulása, meg a kedélyes társaság annyira elfoglalta a figyelmet, hogy alig vevők észre a gyomor meridiána által egyszerre megcsöngöttet delel. Visszamenve azért a fabódé előtti tere, itt a polgármester levett főveggel üdvözölte az egyletet; melyre egyik tehetőséges tag válaszolt, minden harmadik szavában a hazára hivatkozva; különösen kiemelve azon diéső férfiakat, kik érdeme felett az egyletet pártolják s megjelenésükkel megörvendeztetik. — Ez épen megjárta némelyeknek ebéd előtti Gesundheitsstrunknak.

No de emellett besétált még a gulyásus, törös csusza és csirke bachendli is, mely utóbbira minden elkeresztelése mellett rá lehetett ismerni, hogy halála óráján is — bögött. Agyonágiozott 60 krajezarért azonban többet követelni épen nem lehetett; kivéve azon jogot, hogy az elfogyasztott borért is az ember külön megfizethessen.

E sorok írója vendég levén, természetes, örömmel hallgatta végig azon toasztokat, melyek az egyleti és városi előjáróságot, a nagy országgyűlést, egységet, hazát stb illették. Maga is akart mondani egy diétit, még pedig mivel a mondott tárgyakat már annyiszor és annyian felgyártották — a tíros csuszáról; de e gondolatot a megdicsőítendő nagy szerényen elnyomta, nehogy az ember e fontos tárgyról felhevülésében mindent akarata ellenére — kitálaljon.

Végre vége volt a mulatság délelőtti legunalmasabb periódusának; és mivel a lábak már meglehetősen bokáztak, csakhamar megkezdődött a tánc a tópartjani tölgyfák alatt. Az köztudomású dolog, hogy a tánc nagyon sokat izzasztó valami; ép ily izzasztó munka volna a tánczról nagyon sokat írni. Egy pár kacsinítás, oldalbalokés, tyükszemtaposás, krinolintörés, ruhaszakítás, vagy épen orrabukás — képezik rendesen azon pausát, melyből a kézzelfogható boldogság gondolatjelei következnek...

Az így folytatott tánc alatt Egerből mindtöbben érkeztek, kiknek nagyrésze a környéken elszórt; helyenkint egész telepeket képezve. Ha nőtelen volna ön, szerk. úr! most mindjárt elnótálgatnám, hogy

Buzát kötöttem keresztbe,
Nem tudom, hány van ezerbe;
A mennyi szem van ezerbe,
Annyi lány nézett szemembe.

Igy azonban mivel a konok szójárás szerint
A tárkányi erdőszélen,
Leányvásár volt a héten,
Nekem is volt részem benne,
Kacsintásim megfizetve;
Legjobb lesz ha a sokra ráálló nótánál maradunk, hogy

Este van a leánynak,
Nem kell senki fiának,
Maradjon az anyjának
Abrakos tarisznyának.

Mely kegyetlen nóta sulyát valóban némely, estig fívet nyomó „angyal” a gyakorlatból keserűesen tanulmányozza.

Mind e mellett azonban a „három a táncz” nem hiányzott; mert a faházról balra eső völgyben a

számosan egybegyűlt ugynevezett „előkelőség”, fiatalosága, megbirkózzván a fagyókök és lábfeiczamító siskával — egész estig ugyancsak kállaikettözött. Fizetést az ideig csak a cigány kapott; mint halatszik azonban, a mulatók is kapnak, csak hogy nem pénzt, hanem pert a drága siska letapodásáért; mert helyes logika szerint még ily alkalmakkor sem szabad azon másnak ugrálni — a gabócánál.

Még befejezőül egy hatalmas felköszöntést is hallottunk este fele, ugyanazon férfiútól, ki délelőtt a diéső férfiakat üdvözölte. Beszédje a volt alk. tisztviseléség megjelent tagjaihoz intéztetvén, zamátját képezte a délelőttihez képest különösen a helyes logika, mely consequentia s a változatosság.

Ezután már mindenki jónak látta kocsit után látni, ha csak gyalog hazasétálni, vagy a gyönyörűséges, tisztán tartott tó mocsárjában egész otthoniasan koncertozó békák s szűnyogdöngöcselés harmoniájában egész éjen át gyönyörködni nem akart. Mivel pedig engem a kihozó maecenások szépen ott felejtettek; hogy be ne teljesedék rajtam a „kocsin ment, gyalogjött” közmondás, felkapaszkodtam egyik ismerősim hintóbakjára, a csontpróbáló lóházakozt vigasztalgván magamat, hogy vannak az enyimmél még gonoszabb felültetések is.

Felültetésem és bakolatásom azonban nem sokáig tartott; mert a jöszivű hölgyek — bár a szükért épen nem tűrő crinolinok rugdalozva opponáltak e hallatlan nyomás ellen — beültettek, illettőleg beszorítottak maguk közé. Ily szorult állapotban lehetett-e volna mással vesződni a „haragszom rádál”? Haragoskodtunk is egyideig egymásra; az egri kövezetre érve azonban, szépen megbékültünk, mert ügyelni kellett lelkeinkre, hogy e szép mozaikmütz belőlünk ki ne rázza.

Hál-Istennek megmaradt biz az bennünk s jellesen bennem: miről röviden szólván e sorok tanuskodnak. De azért ha a tréfát értem is, még sem szeretném, ha némely csintalan olvasóm azt mondaná: hogy még is csak jökövezet ez az egri!

Aladár.

Egervár elveszése.

II.

Még mielőtt a török tábor a vár alá érkezett, Nyáry ismét futárt menesztett el a főherceghez s esengve kérte: hogyha már maga hátrált a főhadisereggel, legalább még több segélyt küldjön, s nevezetesen löporral lássa el a védelmére bizott várat; mely oly csekély számu sereggel volt ellátva, hogy előre látható volt, miként, ha nem szaporitatik meg az őrség, a szultán hadai első rohamának sem lesz képes ellenállani.

A futár még Vácznál találta a főherceget, ki csakugyan ismét küldött némi segélyt; nevezetesen 300 mázsa löport, 1500 valon zsoldost Trizka Vilmos, s 300 német lövész Cogorani Claudius vezérlete alatt. Ezenfelül még azzal is biztatta Nyáryt, hogy mihelyest elérkezik a Bécsből várt segédcsereg, Eger alá siet, s megtámadja a szultánt; azonban alig hogy eltávozott az egri futár, már odább hátrált, nevezetesen előbb Kövesdíg (az Ipoly partjánál) ment vissza sereggel s később egészen Esztergomig vonult vissza.

Ott azonban a magyar alvezérek, nevezetesen Pálffy által élénk söt keserű szemrehányásokkal halmaztatván el, ismét az Ipoly felé tartott; s ezer gyalogot mint elősereget Fülel alá küldvén, haladt előre a folyam partján; de amint Ipolyág alá ért, ismét megállapodott, s csak akkor haladt újra előbbre, midőn Kornis Gáspár táborába jöven, értesítette: hogy Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem szépszámu sereggel várja Nagyváradnál izenetét arra nézve: hol egyesüljön vele.

Erre Vámost Borsodmegyében jellevén ki találkozási helyül, míg mielőtt eltávozott volna Kornis, elindítá seregeit, melyeknek többnyire magyar lovasságból álló előcsapatát Pálffy Miklós vezérelte. — Ezen hős már előbb lelkesítő felhívást küldvén szerte a szomszéd megyékbe, Szécseny alá rendelt a felkelendőket; s ugyan oda vonult utána a főherceg is, ki Palánknál kelt át az Ipolyon s october 8-án ért Szécseny alá, hol már akkor szépszámu felkelők sereglettek össze.

A hadsereg két részre osztatván, az egyik Pálffy, a másik Schwarezenberg Adolf vezérlete alatt indult meg Fülel felé; ámde csak lassan haladhatott előre, mert a soká tartott zápor igen megrontotta az utakat. — Ehhez járulván még, hogy nem tétetett kellő intézkedés a sok ide s tova járt sereg élelmezésére, az nem részesülhetett elegendő táplálékban; minek következménye aztán az vala: hogy elfaradva s kiéhezve, amint volt, nem haladhatott előre oly gyorsasággal, a minő az Egret fenyegető veszélynél fogva szükséges lett volna.

A szultán ugyanis a Maklár, Felnémet, Talya s Ostoros közti téren helyezvén el seregét, a Királyszerk (Königsthal) s Eged hegyeken és a katonai temetőben felállított ágyuk által lövődztetni kezdte a várat, melynek özsves őrsége 4500 emberből állt, tehát kétszer többől, mint mennyi Dobó vezérlete alatt diadallal állt ellent s verte vissza a mozlimek ostromát; de akkor magyarok védtek

(Folytatás a mellékleten).

Megj
Előfizetés
I. évi folya

Néhány szó
Néhány den jelenték az „Egri P... ni; igen, én jogot is átka szerülve va említtet lap nem lehetek ban egész k Gyenge viszontagság addig szente vagy más v toltatom. Előítélet ellen nincs f mondhatom: hogy erről n nem tények vannak gyógy Célom e született, a n messé, átalár sotta tenni; s akaratához k beltartalmáró tán a jövö böñ áll, s az tudnia kell, n miért fizet. A lap, a mon túl egye is terjeszkede program m lap a törvény lyoknak pedig A lap tehát e között mozog, csak a szellen leg, s főleg a k különfélekép é lekép irnak. — dani: hogy a ban jeles, és s szükségünk; — szellemi támog pedia” terén. hogy azok jót zönség lapunkb hassék; — itt es megyénk, s ha igen sokakat dolgozó társak jai egészen ujjá hasábjain. Többször t jában a hírk szépségü dalaiv milénk gyönyör megdöbentő ve lantjával; Dobó élethű beszélyei